

Serragor
ANY XXIII 2.ª QUINZENA.—DESEMBRE DE 1899. N.º 661

REVISTA AGRÍCOLA QUINZENAL IL·LUSTRADA

PERIÓDICH DESTINAT A LA PROPAGANDA DE LA AGRICULTURA PRÁCTICA.

Fundador, director y propietari:

D. FRANCISCO X. TOBELLA Y ARGILA, pèrit agrònom.

Distingitab la MÉS ALTA RECOMPENSA en la Exposició Universal de Barcelona de 1888.

SURT DOS VEGADAS AL MES Y VAL UN DURO AL ANY.

La suscripció se paga per anyadas y á la bestreta.

SUMARI:

La vinya y 'ls frets tardans.

Varietats. — Concurs pera 'ls pagesos.

Notícias, cullitas, fíras y mercats. — L' alcohol y 'l petroli.—Alcafíz (Baix Aragó).

— Bruch.—Lleida.—Mollet del Vallés.—Montblanch.—Organyá.—Seu d' Urgell.—Tortosa.—Vich.

Publicacions rebudas.

DIRECCIÓ, REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

BARCELONA. — Carrer de la Princesa, 11 pral., 1.ª — BARCELONA
SUCURSAL: Carrer del Bou de la Plassa Nova, 13, botiga.

L'ART DEL PAGÉS, al insertar en sas planas los travalls individuals y reclams, no entén ferse solidari de las ideas exposadas per sos respectius autors ó anunciantis, deixant la responsabilitat de son contingut als que firman los escrits ó remeten los anuncis.

DONATIVO DE LA
BIBLIOTECA NACIONAL
DE MADRID
1940

Ayuntamiento de Madrid

ANUNCIANTS.

Maquinaria agrícola.

Albert Ahles, Passeig Aduana, 15.
Valls germans, Campo Sagrado, 19.
Enrich Soler, Ausias-March, 149.
M. Salvatella.—Tortosa.
Moratones y C.^a — Llinás del Vallés.
Successors de A. Pfeiffer.—Barcelona.
I. Sanpere y C.^a — Barcelona.

Guanos y adobs, sofres y sulfats.

J. Alesan, Freixuras, 23.
Amadeo Cros, Primorsa, 21.
Otto Medem. — Valencia.
Mora y C.^a, R. de S Antoni, 60, pral.
F. G.^a Mariño, Rech Condal, 5.
Xiol y Farell. — Granollers.

Ceps americans.

Anton Ubach y Soler. — Tarrassa.
Marcial Ombrás. — Figueras.
Rafel Mir. — S. Sadurní de Noya.
Estruch germans. — Gelida.

Viticultura nova. — Barcelona.
Malleu, Barneda y Llonch.—Flgueras.
I. Almirall.—Sant Sadurní de Noya.

Arbres.

Joan Camprubí. — Sant Joan Despí.
Gaspar Modelell.—Sant Just Desvern.
J. Tobella. — Sant Pol de Mar.
Dot y Coll, carrer del Bruch, 182.

Varlos.

Liniment Boyer-Michel, Châteauroux
(Indre).
La Catalana de Segurs, Dormitori de
Sant Francesch, 5.
Fàbrica de vidrieria de Joan Vilella
y C.^a, Consulat, 2 bis, pral.
Cadenas Triunfo, Còrtes, 223.
Talpicida-Almera, Xuclá, 21.
Banch Vitalici d' Espanya.
Enosótero pera conservar y millorar
los vins.
F. Rivière, Ronda de Sant Pere, 60.

ESTABLIMENTS HORTÍCOLAS

DE DOT Y COLL.

Bruch, 182, Barcelona.

CRADEROS EN VILADECANS, GAVÀ Y SAN JOAN DESPÍ.

Grans existencias d' arbres fruyters y
arbres d' adorno pera passeigs
y jardins.

SE REMETERÁ CATÁLECH GRATIS Á QUI HO SOLICITI.

TELEGRAMAS: **Dotcoll-Bruch-Barcelona.**

ANY XXIII. 2.ª quinzena.—DESEMBRE DE 1899. N.º 661.

Segona època de

L'ART DEL PAGÈS

Periòdich agrícola independent.

PORTE-VEU DE LA CLASSE AGRICULTORA Y DEFENSOR
DELS INTERESSOS RURALS.

LA VINYA Y 'LS FRETS TARDANS.

Un dels accidents atmosfèrichs que més ocasionan la pèrdua de la cullita de vi en aquesta localitat, son sens dubte els frets tardans que 'n pocas horas no sols destruixen els primers brots dels ceps, sino també, moltes vegades fins els borrons per amagats que siguin.

La intensitat d' aqueix dany depén generalment entre altres circumstancies de la classe de cep, del temps en que s'poda, y de la calitat, exposició y situació del terreno.

Per això convindria que en els llochs més perjudicats pe'ls frets, plantats ja actualment de vinya americana, al empeltarla ab varietats de ceps del pays, s' escullissin las classes de ceps que més costin de brotar y no com succeix molt sovint, que atenen sols á la calitat del vi s' empelta de xarel-lo y altres ceps de brotada primerenca exposantse á perdre cada any tot ó part de la cullita per las glassadas tardanas.

També convé en gran manera no podar els ceps d' aquets llochs en el temps en que s' acostuma á fer aquest treball ó sigui en els mesos de Dèembre y Janer, puix com més aviat se poda més s' adelanta la brotada y aixís per evitarho deu esperarse á podar fins al mes de Mars. Si la extensió de las vergas impedis ó sigués un destorb pera poguer treballar la vinya ab desembrás durant l' hivern, alashoras lo

GUANOS DE XIOL Y FARELL.—GRANOLLERS.

XIOL Y FARELL.

MAGATZEMS DE GRANS Y FARINAS

Fábrica de Guanos

Y PRIMERAS MATERIAS PER ADOBS.

Carrer d' En Prim, 10 y 20.- GRANOLLERS

Primera casa dedicada á la fabricació
d' una marca especial pera 'l cultiu de la
REMOLATJA SUCRERA destinada á
la fábrica de Vich.

*Unich representant oficial en la
comarca del Vallés de la llevor de
remolatja sucrera,*

D. ANTON CUNILLERA

Plassa de la Constitució
GRANOLLERS.

més útil es tallarlas, deixantlas á un pam y mitx de llargada y esperar á repodarlas en el mes de Mars; deu aixís mateix retardarse el trevall de primavera, perque els ceps es glassan ab més facilitat, si la terra fa poch temps qu' es trevallada.

Molts cops, no obstant l' haber pres tota classe de precaucions á fi de retardar una brotada, succeheix que aquésta vé primerenca, ja sigui per efectes de la temperatura, ja per la molta forsa del cep, y en aquest cas, creyém que valdría la pena de combatre las glassadas per medi de fums, fent una especie de núvol artificial que impideixi la irradació del calor y per lo tant la formació del glas, abrigant de aquesta manera els ceps y el terreno.

Per obtenir aquest resultat s'distribueixen anticipadament per la vinya en petitas pilas y á una distancia de vuyt canas, palla humida, brossa, fems mitx podrits ó qualsevol substancia que produxeixi molt de fum y en la nit, en que 's tem hi hagi una glassada s' encenen, procurant que donquin molt poch flam y molt fum que 's vagi extenent per tota la vinya, salvant d'aquest modo la brotada. També en lloch de palla, pot arreglarse y servir de combustible una pasta de quitrá y serraduras que va cremant lentament, y com que ab poca cantitat n' hi ha prou, s'economisa bastant en els transports.

Atés el poch gasto y senzillesa d'aquest procediment y la molta utilitat del mateix, sembla estrany que nostres agricultors no l'hagin posat en práctica, més quand 's trova recomanat en varias obras d' agricultura y es de resultats segurs, puix sense ell casi fora impossible 'l cultiu de la vinya en els payssos molt frets.

Llástima donchs, que per no tenir la molestia de vigilar durant las nits del mes de Abril y posar en práctica l' anterior procediment si 's veu que la temperatura va refredantse, es perdre molts anys la cullita de vi que constitueix la principal riquesa d'aquest pays.

(De *Las Cuatre Barras*, de Vilafranca del Panadés.)

LA CATALANA.—Societat de segurs contra incendis.

LA CATALANA

SOCIETAT DE SEGURS

CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de Sant Francesch, n.º 5,
en la casa de sa propietat.

Tant per son capital y reservas, que es de **30 milions**, com per esser l'**única societat en un tot catalana de las de la seu indole**, ha merescut la confiança del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa tenen de tota garantia, de manera que comptant 32 anys de vida en 31 Desembre 1896 tenia assegurats capitals que suman

550.741,848'06 pessetas

y ha pagat per 4.413 sinistres

5.803.943'11 pessetas.

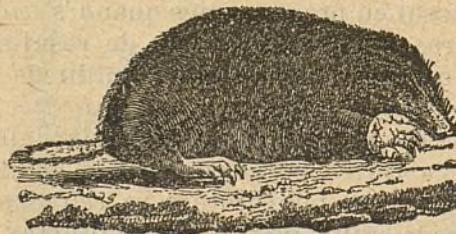
Son Director es D. Ferran de Delás, ex-diputat á Corts, Abogat y propietari

LA CATALANA se troba representada en totes las poblacions importants d' Espanya.

IMPORTANT ALS AGRICULTORS.

Talpicida-Almera.

Mata-taups.

succeix ab los ceps, causant danys de consideració als agricultors, de manera que tots los medis empleats fins avuy dia pera destruirlos no han donat resultat. — Lo TALPICA-ALMERA es l'únich medi exterminador d' aquets animals, lo més barato y segur.

¡PROBEULO Y VOS CONVENCEREU!

Preu del pot de 100 bolas, 8 rals. — Se venen en lo Despaig Central: carrer de Xuclá, 21, BARCELONA, FARMACIA ALMERA y en son Laboratori-Fàbrica de SANT JOAN DE VILASSAR.

VARIETATS.

CONCURS PERA 'LS PAGESOS.

L' Institut Agrícola Català de Sant Isidro, anuncia el Concurs per l' any 1900, destinat á recompensar las virtuts y actes meritoris de la classe pagesa. L' esmentat Concurs obeheix al encàrrec que va fer á l' esmentada entitat donya María de las Angustias Vildósola, oferint la concessió d' un premi, fundat ab l' objecte de perpetuar, la memoria del seu marit don Agustí Peyra.

Las recompensas s' adjudicarán en la següent forma:

Primer. Al masover que s' hagués afillat un orfe de pare y mare, d' altra familia pagesa, donantli una educació basada en els principis religiosos ó interessos agrícolas y adecuada á la posició del protector.

Segon. Al agricultor que hagués socorregut á un altre de la seva mateixa classe, lliurantlo á n' ell ó á la seva família d' una situació anguniosa y facilitantli els medis de poguer continuar ocupantse del treball de la terra.

Els extrems sobre que deurá versar la justificació dels mérits, son:

Primer. Posició y medis de subsistencia del solicitant y del afillat.

Segon. Si l' afillador y l' afillat perteneixen á la classe agricultora y si els pares del darrer perteneixen també á la mateixa classe.

Tercer. Si l' educació donada al protegit ha sigut sólidament religiosa y perfectament adequada á la posició del protector.

Quart. Fixar l' edat del afillat al tenir lloch l' afiliació y duració d' aquesta.

Quint. Declarar si existeixen lligams de parentiu entre el protector y el protegit y, en cas d' existir, expressarre el grau d' aquell, sigui per consanguinitat ó afinitat.

Els medis necessaris de justificació son els segents:

Primer. Declaració de dos vehins de la localitat, designats pel Rector.

ENOSÓTERO pera conservar y millorar los vins.

MEDALLA DE PLATA
Exposició Universal
de 1888.

ENOSÓTERO

MEDALLA D' OR
Fira-Concurs Agrícola
1898.

PERA CONSERVAR Y MILLORAR LOS VINS

sens emplear esperit de vi, guix ni otras drogas.

50 grams d' **Enosótero** per carga de vi, posats en tot temps á la bota augmenta'l color y forsa del mateix y priva de tornarse agre. *Qui pert lo vi es perque vol.*

UNICHS REPRESENTANTS EN ESPANYA

J. URIACH Y C.^A — Moncada, 20, Barcelona.

Depositaris: D. Pere Balaguer, *Vilafranca*. — Agustí Roure, *Balaguer*. — Joan Roure, *Castelló*. — Pere Valls, *Esparraguera*. — Andreu Magrinyà, *Falset*. — Dolors Comas, *Girona*. — Esteve Colobranc, *Granollers*. — Domingo Sala, *Lleida*. — Viuda J. Boxadéra, *Manresa*. — Marian Pedrol, *Montblanch*. — Joseph Buxons, *Martorell*. — Jaume Carrau, *Mataró*. — Fonolleda, *Sabadell*. — Hermenegildo Vila, *Sant Feliu de Guixols*. — Joan Vinyals, *Tarrassa*. — Enrich Carpa, *Tortosa*. — Joan Casals, *Tárrega*. — Daniel Virgili, *Tarragona*. — Joan Roca, *Valls*. — Manuel Trayner, *Vendrell*. — Frederich Cusi, *Vilanova*.

TALLERS DE CONSTRUCCIÓ DE MÁQUINAS

PERA LA AGRICULTURA É INDUSTRIA

DE

SUCCESSORS DE A. PFEIFFER. — Barcelona.

Labors agrícolas. Aradas, sembradoras, batadoras, ventadoras, garbeilladoras, desgranadoras de blat de moro, trenca-grans, etc.

Industria vinicola. Prempses, trepitjadoras, bombas pera trafegar, coladors, aparells pera conservar y millorar los vins, etc.

Fabricació de farinas. Molas, molins de corrons, torns centrífugos y cilíndrichs, garbellas, sasors, netejadoras, elevadors, roscas sense fi, etc., etc.

Elevació d' ayguas. Bombas, bójits, aixetas, válvulas, bombas contra incendis, etc., etc.

Elaboració d' olis. Trinxadors, prempses hidràulicas, prempses de fus, desmunyecadoras, depòsits clarificadors, etc., etc.

Pastisseria y confiteria. Portas de forn, pastadoras de pà, corrons pera id., molins pera canyella, café, sucre, admeilla, etc.

Motors diversos. A gas, de vapor, hidràulichs, de vent, de cavalleria.

Segon. Certificació ab el V.^o B.^o del Batlle.

En cas de no presentarse prous mérits quedará el premi lliure pera ser concedit al que reuneixi millors condicions entre els aspirants, sempre que aquéstas fossin atendibles á judici del jurat.

La cantitat destinada pera premi es la de 500 pessetas, dividida en dos lots de 250 cada un.

L' entrega de las esmentadas recompensas tindrà lloch en sessió pública , el dia 15 de maig de 1900, festa de Sant Isidro.

Los aspirants deurán presentar las solicituts y documents justificatius á la Secretaría general del Institut , Portaferrissa , 21, principal , abans del primer d' Abril de 1900.

NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS.

L' alcohol y 'l petroli.

L' alcohol se troba próxim á reemplassar lo petroli , no sols á Fransa , sino en tot Europa , mes encare es possible que substitueixi lo carbó mateix; las casas y las máquinas utilisaran son calor.

Tant lo mon agrícola com l' industrial se troban excitats respecte á aquest assumpto; en las Cambras de Comers y de las societats particulars se donan conferencias sobre 'ls nous descubriments.

Ressiduos vegetals que avuy fins costan diners lo cremarlos pera despendres d' ells, se tornarán en font de riquesa , y el alcohol industrial , á menos de deu céntims lo litre, derrotará al petroli y 's fará d' ús universal.

No fa gayre temps que en L' ART DEL PAGÉS varem ocuparnos del alcohol vínic pera la lluminaria y del pervindre que se li suposava á dit objecte.

Alcañiz (Baix Aragó.)

Blat de montanya, á 36 pessetas cahiz.—Id. d' horta , á 32.—Ordi, de 18 á 20.—Cibada, de 12 á 13.—Panís, á 2'50 fane-
ga.—Vi, á 1'50 canti.—Oli, de 13 á 14 pessetas arroba.—Mon-
jetas, á 5 pessetas la fanega.—Olivas, de 33 á 34 la molada.

VITICULTURA NOVA. — Tantarantana , 52 , Barcelona.

VITICULTURA NOVA

Ó LOS

NOUS HIBRIDS PRODUCTORS DIRECTES

RESISTENTS A LA FILOXERA Y A LAS MALURAS CRIPTOGAMICAS

sense necessitat d' empeltarlos ni de cap tractament.

PLANTON DE LOS CARMELITAS. — Rupestris fructífero per hibridació, lo més poderós productor conegut (40 kilos de rahim per cada peu de 4 anys) obtinguts pér los Srs. Destruel y Coste de Figeac (Fransa); pot plantarse en tots los terrenos.

RUEPESTRIS LACOSTE, fructífero per hibridació, de rendiment extraordinari. Molt notable per sa adaptació en tots los terrenos y especialment en tots los calcaris.

Lo **RUEPESTRIS LACOSTE** se desentrotlla y fructifica perfectament sense debilitat ab 70 y fins 80 per 100 sulfat de cals, ahont moren de anèmia los millors tipos de ceps americans.

Vi alcoholisat, d' hermos color y bon gust.

Aquests ceps son més rústichs que 'ls Riparias y que 'l Rupestris Lot. (Estudis dels nous hibrids productors directes per Mr. J. de Bouttes).

No necessitan empeltarlos, sulfatarlos ni ensofrarlos.

Premiats ab

MEDALLA DE PLATA: Fira-Concurs Agricola, Barcelona 1898.

GRAN DIPLOMA DE HONOR: Grenoble 3 Octubre 1897.

MEDALLA DE PLATA GRAN MÓDULO: per la Societat Francesa de Viticultura y Ampelografia (Congrés Ampelogràfic), Toulouse, Septembre 1897.

DIPLOMA MEDALLA D' OR: Concurs general Agricol, París, any 1898.

S' envian de franch notícias contenint amples datus respecte cada una de las diferents classes, rigurosament seleccionadas y cultivadas en nos-tres grans camps d' experiéncia en Cardedeu prop de Barcelona.

Dirigir tota la correspondencia á la

SOCIETAT VITICOLA

PERA FACILITAR LA RECONSTITUCIÓ DE LAS VINYAS PER LOS NOUS
HIBRIDS PRODUCTORS DIRECTES

32, Carrer de Tantarantana, 32. — BARCELONA.

Nota. — La Societat Viticola té concedida la venda exclusiva en *Espanya y Portugal*. Los compradors no deuen acceptar com plantas autènticas més que las que rebràn directament ab embalatje plomat ab la marca *Societat Viticola*.

No hi ha cap depòsit.

Bruch.

La cullita del oli, que era d' esperansar que fora bona, s' ha redubitat á la meytat, á causa del corch.

Lo preu del vi segueix encalmat, haventse pagat tot lo més á 4 duros la carga. L' oli aumenta de preu, estant en la actuallitat á 30 duros la carga.

Lo carbó d' alzina s' paga á 16 pessetas la carga.

Per falta de bona sahó, tant las sembradas com la arrebasada de terrenos pera la plantació de ceps americans se fan ab molta pena, estant no obstant los pagesos animats pera plantar tot lo que pugan.

Se pagan los jornals á aquesta localitat á 9 y á 10 rals.

Continúa treballantse, encara que ab poca activitat, en la secció de carretera de Collbató á Monistrol de Montserrat y es d' esperar que en lo bon temps s' hi portarà més pressa.

Ab tot, aquesta comarca s' ha animat, no faltanthi jornals y estant tothom esperant millors bons temps per quand tots los ceps americans plantats donguin producte. Entre filoxera y mals governs sembla que 'l diable hi balli fa anys y que la classe pagesa sia 'l sach dels cops de tot. Deu fassi, donchs, que aném millor d' aquí en endavant. — *Lo Corresponsal*.

6 Desembre 1899.

Lleyda.

En aquesta setmana, s' ha vist més animació en los dos mercats, atés á que lo dijous era vigilia d' una festa grossa.

Se portaren algunes partidas de blat dels pobles vehins que s' vengueren á preus sostinguts, puix que aquesta setmana han tirat més aviat á pujarse, però en molt petita escala.

Los blats de seca han oscilat entre 17 y 17 pessetas y mitja, y lo de regadiu no ha passat de 15 pessetas la quartera.

Se'n ha portat de classes bastant regulars que han sigut causa de que los preus se sostinguessen, junt ab que en los mercats d' Aragó y Castella apareixen ab tendencia al alsà, encara que creyém que no durará, perque á Barcelona y Tarragona son freqüents los arribos de gra estranger.

Los grans de pinso tampoch han sufert variació en lo preu de la setmana anterior, vé que ara per ara no hi ha moltes operacions.

VARIOS ADOBS.—OTTO MEDEM.—Valencia.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

como abono fosfatado.

Garantizadas puras.

Solubles al citrato.

MARCA DE FÁBRICA.

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

SALES de STASSFURT

como abono potásico

EN LAS FORMAS DE

Sulfato de potasa, cloruro de potasa, sales calcinadas ricas en sulfato de potasa, kainita, etc., etc.,
bajo la garantía del Sindicato de ventas DE STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACIÓN GARANTIDA DE 15 $\frac{1}{2}$ A 16 %. AZOÉ Y DE
EFECTOS RÁPIDOS Y SEGUROS.

Dirigirse para prospectos e informes sobre el empleo

A D. OTTO MEDEM.—Valencia.

Los llegúms tampoch han variat degut á que no hi ha gran tráfech.

Ens ha cridat l' atenció aquesta setmana un fet que té aquí á Lleyda molta significació , y més en aquesta época en que la classe jornalera 's troba sense jornal.

Sense causa que ho justifique , puix que los blats fa molt de temps que 's venen al mateix preu , los pastissés han augmentat lo preu del pá en un ral per cada 10 kilos.

Si 'l blat anés escás ó 's vengués á preus més alts que vuyt ó quinze días enrera , comprendriàm aquesta determinació , però ara que fins los mateixos son poch ó molt més baixos que en lo mes de Novembre , no hi sabém veure la rahó .

Lo mercat del vi continúa en calma , solzament se opera algun poch en vins d' Aragó per lo color y forsa alcohólica que tenen , ja que aquestas circumstancies los posan en condicions de poder competir ab las trabas que tenen establertas los francesos.

En olis s' ha treballat bastant , puix que á causa de la poca cullita es l' oferta molt escassa y es buscat lo que reuneix bonas qualitats.

10 Desembre 1899.

Mollet del Vallés.

Lo diumenge, á las tres, lo representant D. Marian Estrada, de la societat «Catasús y Companyía», va donar una conferència pública en la sala del café La Constancia; després d' esser presentat per lo propietari d' aquí D. Jaume Fonolleda, acompanyantlo varis senyors, entre ells D. Antoni Cunillera y 'l representant de D. Lluís Serra, abdos fabricants de guano de Granollers; sobre 'l cultiu de la remolatxa de sucre.

Va esplicar que 'l terrer convé que sigui ben avoretat: que 's pot sembrar al regadiu y secá: que la casa entregará la llevor y guano cobrantho quand se fassi cárrech de la remolatxa: que s'ha de sembrar per lo més de Mars, sigui tirant la llevor al solch, sigui trasplantantla: que la cullita 's verifica al Setembre ú Octubre; que pagará posada á la estació del ferrocarril de Sant Joan de les Abadesas á 35 pessetas los *mil kg.* si passa de 8.º per cent: que si passa de 14.º se 'n donarán de 45 á 48 pessetas: que 'ls agricultors que vulguin poden fer la con-

Cadenas TRIUNFO.—R. DELOUSTAL.—Córtex, 225.

FELTEN & GUILLEAUME - CARLSWERK

MÜLHEIM sobre el Rhin (ALEMANIA)

fabricantes de alambres de hierro, acero, cobre y bronce,
de cables metálicos y de tejidos metálicos varios.

Talleres de galvanización.-Fundición de cobre.

Cadenas TRIUNFO

DE ALAMBRE DE ACERO, PRIVILEGIADAS,
con todos los accesorios.

La cadena **Triunfo** es de aspecto elegante y no obstante lo reducido de su peso es de una gran resistencia. Las mallas que la componen son todas exactamente de la misma forma y resistentes por igual; no pueden enredarse unas con otras, no están soldadas como las de las cadenas de hierro usuales con lo que se evitan las rupturas tan frecuentes en éstas ni forman esquinas vivas.

La cadena **Triunfo** es el *non plus ultra* como cadena de tiro, de arreo y reculante, como ronzal, para vacas, perros, etc.

REPRESENTANTE PARA CATALUÑA:

R. DELOUSTAL, Córtes, 223, Barcelona.

L'ART DEL PAGÈS

PERIÓDICH AGRÍCOLA INDEPENDENT

PORTA-VEU DE LA CLASSE AGRICULTORA
Y DEFENSOR DELS INTERESSOS RURALS.

FUNDAT Y DIRIGIT

PER

D. Francisco X. Tobella d' Argila,
pèrit agrònom.

ANY

XXIII

BARCELONA
IMPREMPTA BARCELONESA
Carrer de las Tapias, núm. 4.

1899.

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

SUMARI DEL ANY 1899.

Pàgines.		Pàgines.	
Tornemhi, per <i>Francisco Xavier Tobella</i>	1	Adició al amillarament.	71
Notas agrícolas, per <i>Joaquim Aguilera</i>	2 y 15	Necessitat de la repoblació forestal de las montanyas para evitar ó aminorar las inundacions, per <i>G. J. de Guillen-Garcia</i>	72
La poda de las vinyas americanas, per <i>Rafel Mir y Deás</i>	4	Decálech del podador.	80
Animals servidors y útis de la casa de camp, per <i>Emili Pascual y Amigó</i>	6 y 22	Al Director de L'ART DEL PAGÉS, per <i>R.</i>	85
Duas cartas atrassadas, per <i>Marcelino Casajuana y Rafel Puig y Valls</i>	8	Reptils útils al pagés, per <i>Emili Pascual y Amigó</i>	88
El cultivador americà ó aixada mecànica (figuras 449 á 455), per <i>Casimiro Bellpuig</i>	17	La única solució, per <i>Maurici Catllá</i>	99
† <i>EMILI RIERA Y RUBIÓ</i>	29	Incubació artificial, per <i>J. Delsfaux</i>	101
Manera de plantar los eucaliptos, per <i>Tobella</i>	30	Un modo d' empeltar sense lligar, per <i>Joaquim Aguilera</i>	105
En l'Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro. Conversas y conferencias. 31, 45, 62, 76, 91 y 160		Las glassadas y la poda llarga en la comarca del Noya, per <i>Rafel Mir y Deás</i>	106
Carta de Tárrega, per <i>Joseph Bayer y Bosch</i>	35	Concurs d' agricultura é industrias anexas (á Figueras), per <i>Francisco X. Tobella</i>	128
Nou ganivet per empeltar á ullet (figuras 456 á 459).	43	Congrés vitícola de Reus. 129 y 141	
Carta de Cardedeu, per <i>T. Balvey y B.</i>	48	Cultiu d' algunes hortalissas.	132
Carta del Vendrell, per <i>R.</i>	49	Carta de Fraga, per <i>Lo Corres-ponsal</i>	134
Ministeri d' Agricultura, per <i>Pagés</i>	57	L' alcohol en la industria, per <i>Rafel Mir y Deás</i>	146
La empeltada de las vinyas americanas, per <i>Joaquim Aguilera</i>	60	Cartas del Baix-Llobregat, per <i>J. Pañella</i>	149, 164 y 204
		Carta de Falset, per <i>V. Estrém</i> .	149

Pàgines.	Pàgines.		
Els que cobran y 'ls que pagan.	153	Lo gaitx en la agricultura, per Emili Tarré.	290
Riquesa rústica, per <i>Francisco X. Tobella</i>	157	Rentada de la brisa y oli de grans de rahim, per <i>Joseph Via</i>	292
Roturació al alcans de tots los pagesos, per <i>Bonaventura Fregola</i>	159	Associacions cooperativas lo- cals, per <i>R.</i>	303
Recorts d' una exploració ento- mològica en Arbucias, (figu- ras 460 á 472), per <i>Miquel Cuni y Martorell</i>	169, 185, 201, 220, 231, 244, 261 y 276.	Modo de combatre la mosca del oliver.	305
Ous pera covar.	173	Vins.	308
Carta de Mollet, per <i>Vicents Plantada</i>	175	† <i>JOAN NONELL Y LLEONART</i>	317
Carta del Papiol, per <i>Joseph Rabassa</i>	177	Pràctica de la clarificació dels vins.	318
Carta del Véndrell, per <i>Prósper Gudesa</i>	177 y 277	Los olis.	321
Anfibis útils al pagés, per <i>Emili Pascual y Amigó</i>	184	La vinya y 'ls frets tardans.	331
<i>Bibliografia</i> . Remeys casulans, per <i>Tobella</i>	190		
Notas agrícolas, per <i>Cassimir Brugués</i>	199	VARIETATS.	
Regó artificial de las vinyas, per <i>E. de P.</i>	214	La vinya (poesia), per <i>Emili Tarré</i>	10
Manera de combatre 'l cugh del rahim, per <i>A. Berlese</i>	217	Destrucció d' herbas inútils.— El gat iluminós.—Baròmetro casulá y curiós.	92
Instruccions pera la verema.	229	La oració del matí (poesia), per <i>Emili Tarré</i>	136
Los depòsits pera 'l coupage de vins en Pasajes, per <i>U.</i>	248	Notas del bosch (poesia), per <i>Emili Tarré</i>	191
Exportació de patatas al Brasil, per <i>X.</i>	250	Centre Agrícola del Panadés. Any XXIV de sa instauració.	205
Carta de Taradell, per <i>Casimiro Bellpuig</i>	251	Qüestió de forma (poesia), per <i>Emili Pascual y Amigó</i>	279
Traféch dels vins, per <i>R. V. y de A.</i>	259	Lo cant del porró (poesia), per <i>Emili Pascual y Amigó</i>	295
Carta de Gelida, per <i>Pau Estrech</i>	264	El pá de casa.—La patata.— Contra 'ls insomnis.	323 y 324
Sulfatatzje de las llevors de ce- reals, per <i>R. Marés</i>	274	Concurs pera 'ls pagesos.	333
Remolatja sucrrera. Reunió im- portant, per <i>F. X. Tobella</i>	289		
		Ademés s' han publicat una porció de notícias útils, de cullitas, firas, mercats y festas majors de Catalunya y d' altres punts.	

VINYAS AMERICANAS

Y

EUROPEO-AMERICANAS.

GRANS VIVERS DEL PANADÉS.

• Empelts, arrelats y estacas. •

RAFEL MIR Y DEÁS.

Sant Sadurní de Noya.

BANCH VITALICI D' ESPANYA

LA PREVISIÓ Y BANCH VITALICI DE CATALUNYA.

COMPANYÍAS DE SEGURS SOBRE LA VIDA REUNIDAS.

GARANTIAS:

Capital social.	Ptas.	15.000,000
Reservas.	»	11.002,869'88
Capitals assegurats desde la fundació de las Companyías fins al 31 de Desembre de 1898.	»	219.191,682'06
Pagat per sinistres, pólissas vensudas y altres conceptes fins igual fetxa.	»	15.274,858'18

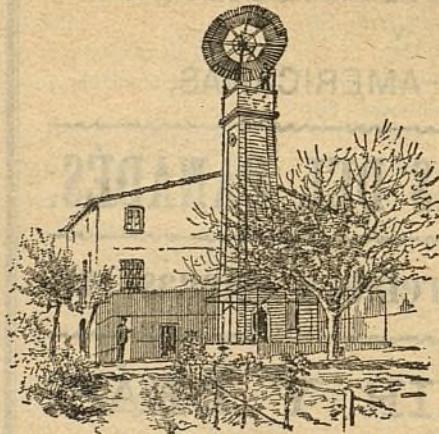
Aquesta societat se dedica, á constituir capitals pera la formació de dots,
redempció de quintas y demés combinacions semblants, rendas vitalícies
inmediatas ó diferidas, segur de capitals pagader á la mort del assegurat y
compra de usufruyls y plenas propietats.

REPRESENTACIONS EN TOTA ESPANYA.

Domicili social: Carrer Ample, núm. 64 — BARCELONA.

MOLINS DE VENT

PER REGAR, PER SERRAR Y PER MOLDRE.

TAMBÉ SE FAN

SENIAS DE ROSARI

que ab un petit animal donan
un doll d' ayqua per poguer
regar á tesa.

RODAS PER REGAR

per molins y per fàbricas.

TURBINAS PER MOLÍ y electricitat.

ARIETS

y tota mena de màquines per
ayqua.

ENRICH SOLER.

Carrer de Ausias March, n.º 149.—BARCELONA.

GUANO QUÍMIC VEGETAL

DUNG

PROBARLO AVANS D' USAR UN ALTRA CLASSE.

Es lo més FERTILISANT y ECONÓMIC
de tots quants se coneixen.

TURTÓS DE COCO Y LLINOSA

(Marca VACA).

El millor aliment pera tota classe de bestiar y virám.—Se
envian mostras de franch á qui las demani.

FREDERICH G.ª MARINO

Rech Condal, 5, Barcelona.

tracta per graus, y que per cada quartera de terra necessitan unes 4 lliuras de llevar y 3 sacas de guano. Oberta la suscripció entre la numerosa concurrencia, se'n varen inscriure de moment 20 quarteras, havent promés molts que ho consultarían y que donarián la resposta avans de Nadal. La animació pera fer la prova ha sigut general. — V. P. F.

6 Desembre 1899.

Montblanch.

En los días 6, 7 y 8 s' han celebrat las importants fíras de aquesta vila, que tant renom tenen per las moltas transaccions de bestiar com s' hi fan.

Enguany passáren de 45,000 los caps de bestiar presentats, no quedant un sol remat per vendre, y á preus més cars de lo que s' esperava.

11 Desembre 1899.

Organyá.

Las tan celebradas fíras de bestiar de forsa s' han vist enguany molt concorregudas; han regit al mercat preus altíssims y, contra lo que semblava, l' excés de la especie no ha portat lasuspirada baixa de preus.

Y no deixa d' explicarse: els venedors acudíren al mercat fiant dels preus alsats y tenían comprat car el bestiar; per lo qual no s' han decidit á vendre, fins que definitivament estiga determinada la esmentada baixa. Per altra part, 'ls pagesos han olorat que s' han d' abaratar els animals, y com que, ademés, la cullita ofereix mal aspecte per falta de pluja, d' aquí que s' hagi accentuat més y més la calma y sigui infinit el número d' animals que han quedat pera vendre.

El resultat, donchs, de las fíras d' Organyá ensenya lo que serán las prop-vinentas del Bancal, de Salás y de Verdú, cas que no plogui prompte, ó siga que s' obtindrán á preus més baratos y razonables 'ls animals de forsa. Si plovía fora altra cosa; seguirían cotisantse á preus alsats.

8 Desembre 1899.

Seu d' Urgell.

Las fíras de tardor han terminat ja y únicament la última, ó siga la que acaba de celebrarse á Organyá es la que pot con-

Maquinaria Agrícola.—A. AHLES.—Passeig Aduana, 15.

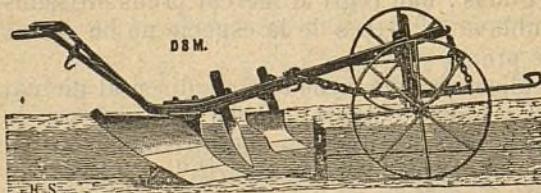
GRAN DEPÓSIT
DE
MAQUINARIA AGRÍCOLA
— Y VINICOLA —

DE
ALBERT AHLES

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

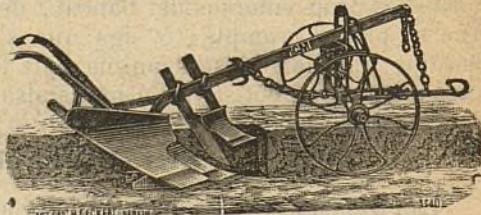
Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

Instruments aratoris de totas classes y sistemas

y Filtres pera vins. — Aradas, Desgranadoras de blatdemoro, Ventadoras, Cedassos, Talla-pallas, Trituradoras de grans, etc., etc. — Batadoras, Segadoras y Rascllets. — Aparells pera combatre lo *mildew* y la *Pyrala*. — Básculas y mánegas de totas classes. — Gran assortit d' articles pera cellers y botillerías, y altres eynas necessàries.

Bombas pera trafeigar vins, pera regar, per agotaments é incendis. — Prempses

Si s'envian 1 pesseta y 50 céntims en sellos de correu, se remet lo Catálech general il·lustrat de 1897, que consta de 200 páginas y prop de 1.000 grabats.

siderarse un bon xich desgraciada, perque lo mateix la de Bellver y d' aquesta, que la de Sort y Tirvia, no han pogut ser millors, ni més profitosas pera l' pays. La d' Organyà ha sigut desgraciada, no perque l' preu del bestiar mular y caballar haja sufert alteració, donchs s' ha venut car, sino perque, creyent los especuladors que hi concorreria poch bestiar, hi portáren bestiar pera dos firs y, no haventhi proporció entre la oferta y la demanda, no s' ha venut tant com se creya y 'ls preus per ucessitat han tingut que esperimentar una baixa, per més que no siga notable.

El comers del bestiar boví sufreix ara una paralisió á causa de la epizootia que s' ha apoderat de gran part de dit bestiar, y encara que, á pesar d' aixó, los preus continuan fermes com avans, los tractants no se decideixen á la compra per por á la referida malaltia.

La sementera está bé y 'l temps continua inmillorable. Se observa aquest any una particularitat molt notable: no hi ha en las montanyas, ab ser tan avansada la estació, un sol borralló de neu, cosa tan rara que asseguran los més vells no haver vist altre cas igual, influint aixó, com es natural, en que 'ls rius continuin ab tanta escassetat d' aygua com en lo mes d' Agost.

5 Desembre 1899.

Tortosa.

La acumulació d' olivas en los molins y 'l trovarse en sa major part corcadas, es causa de que las classes d' oli que s' elaboran en aquesta ciutat sigan un tant inferiors á las d' altres anys, donant origen á que se noti alguna baixa en lo preu del caldo resultant. Varian los preus á que se paga l' oli, entre 13 y mitja y 17 pessetas lo canti de 15 kilos, segons classe.

Los garrofers se trovan, en sa majoría, carregats de mostra, que, á no ser perjudicada per frets massa intensos y poderse desentrollar en las favorables condicions en que fins ara ha vingut fenthó, promet deixar molt satisfets als propietaris.

Lo mercat de garrofas de la última cullita segueix un poch encalmat, continuantse las transaccions als mateixos preus que regian quand acabá la recollecció.

7 Desembre 1899.

ESTABLIMENT D' HORTICULTURA.—S. Joan Despí.

ESTABLIMENT D' HORTICULTURA
DE
JOAN CAMPRUBÍ

en Sant Joan Despí.

S' hi trovarà un gran assortit de tota mena d' arbres.

CENTRE VITÍCOLA AMPURDANÉS.

VIVERS
Y
PLANTACIONS
DE
CEPS AMERICANS
LOS MÉS IMPORTANTS D' ESPANYA.
Empelts, arrelats, estacas,
planters pera terras calissas.
ESPECIALITAT EN EMPELTS
DEMUNT VARIETAT DE SELECCIÓ.
Malleu, Barneda y Llonch
PROPIETARIS VITICULTORS.
FIGUERAS (Girona).
Demanis lo Catálech de 1898-99 y folleto descriptiu.

Vich.

En el mercat del dia 9, los porchs tingueren molta demanda y se vengueren als preus següents:

Classe inferior, de 14 á 16 pessetas un; classe mitjana, de 16 á 20; classe superior, de 20 á 25.

Los porchs pera la matansa han adquirit algun augment en los preus. Se pagan usualment de 1'80 á 2 pessetas la carnicera.

Los ous se vengueren á 1'50 pessetas la dotzena.

La viram; las gallinas de 7 á 10 pessetas parell, y 'ls pollastres de 3 á 5 pessetas parell.

Publicacions rebudas.

Manual práctico de abonos y enmiendas para la vid, por Vicente Crespo León, ingeniero agrónomo.

Altre dia 'ns ocuparém ab la deguda estensio d' aquest llibre que s'acaba de publicar á Logroño.

Gran establecimiento de apicultura E. de Mercader Belloch. Barcelona (Gracia). Es un catálech general y preus corrents de las arneras y demés utensilis pera 'l cultiu de las abellas per el sistema movilista, que porta la data del 1900, y va il-lustrat ab una munió de figures entreposadas al text, essent de molta utilitat per 'ls aficionats al ram dels insectes productors de mel y cera.

Tratado de la fabricación de aguardientes y alcoholes de vino, orujo, patacas, melazas, manzanas, higos, regaliz y demás materias feculentas y azucaradas, por el Doctor D. Vicente de Vera y Lopez.

Está á punt de posarse en venda per la casa editorial de «Hijos de don J. Cuesta» de Madrid. La esperém pera fullejarla y donarne compte als lectors de L' ART DEL PAGÉS, per ser l' assumpt de que tracta, de suma importància pera la agricultura, en general.

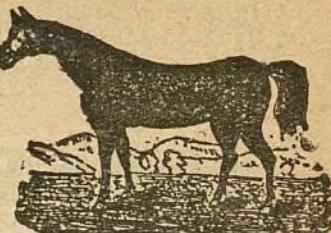
NO MAS FUEGO. — LINIMENTO BOYER-MICHEL.

NO MAS FUEGO.

¡70 años de buen éxito!

Linimento * * * *

* * BOYER-MICHEL.

Curación segura de los *alcances, aistensiones, esguinces, esparavanes, sobre-huesos, alisafes, tumores lamparónicos, reumas, parálisis, debilidades de las piernas, claudicaciones, dilataciones sínoviales, contusiones, hidrope-sias, oftalmias y enfermedades de la garganta y del pecho*. Asimismo se hace uso del Linimento Boyer-Michel en todos aquellos casos en que se aplica el hierro rojo, sobre el que tiene una ventaja inapreciable, que es no destruir la raíz del pelo, el cual vuelve á salir después de la enfermedad.

DEPÓSITO GENERAL EN FRANCIA,

J. Cormier y H. Péron. Châteauroux (INDRE.)

DEPÓSITO EN BARCELONA,

Alomar y Uriach, Calle de Moncada, n.º 20.

ESTACIÓ AMPЕLOGRÁFICA CATALANA TARRASSA.

CEPS AMERICANS.

Hibrids los més resistentes á la filoxera.

VARIETATS EUROPEAS EMPLETADES SOBRE PEU RESISTENT.

ESCOLA PRÁCTICA D' EMPLETTADORS

LA PRIMERA CREADA EN ESPANYA.

S' ha publicat el Catálech número 12, el cual se remeterá á qui'l demani.

Per demandas, informes y noticias, dirigirse á

D. ANTON UBACH SOLER, propietari. — TARRASSA.

DOT y COLL, horticultors.

Aquesta rahó social nos ha remés el catálech general dels vegetals cultivats en los establiments horticolas de dits senyors, successors de *Hereus de Joaquim Aldruseu*. Los noms de 'N Dot y de 'N Coll, com á horticultors, son ben coneguts de tothom y á la vegada implicant una garantia en el ram á que se dedican, associats. Per altre part, fullejant sas planas, un se fa compte de la molta varietat de plantas que s' hi cultivan en sos vastos criaderos y per sa munió de grabats se ve en coneixement de plantas novas introduhidias en el conreu, desde un quant temps en aquesta banda; aprenentshi quelcom d' utilitat y passatemps. Los hi doném las gracies per l' envío.

La Viticultura Nueva ó los nuevos híbridos productores directos resistentes á las enfermedades destructoras de la viña, por Eugenio Germán.

Aqueix folleto consta de tres parts:

La viticultura Americana ó la del ingerto. Algunos datos sobre diversas variedades de híbridos productores directos. Cultivo general, con grabados.

Va fetxat á Cardedeu, que es ahont la «Sociedad vitícola» posseheix los camps de conreu de las principals varietats d' híbrids productors directes, dels quals estampa alguns datos, especialment del *Cep dels Carmelitas*, del *Rupestris-Lacoste* y del *Rupestris fructífero* per hibridació.

Sobre la explotación de las sales de potasa en los criaderos de sal gema de Stassfurt. Acaba de publicarse.

Es una *Memoria* llegida en la Junta general ordinaria celebrada 'l dia 8 d' abril de 1897 per l' académich numerari, President de la Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona, Excm. é Ilm. Sr. D. Silví Thos y Codina.

El just renom de que gosa l' autor, nos excusa tota apreciació, en la intima creencia de que l' assumpto en ella debatut, estarà tractat consciensudament y ab verdader coneixement de causa. No voliam fer constar altre cosa.

MORA Y C.^a—ADOBS QUÍMICHS.—Ronda S. Antoni, 60.

MORA Y C. ^

BARCELONA

FÁBRICA:

DESPAIG:

Marqués del Duero, 235. || Ronda S. Antoni, 60, pral.

Teléfono número 1392.

Adobs químichs

especials pera cada terra y cultiu, d' èxit segur en tota classe de cullitas.

Primeras materias.

Sulfat amoniach.—Nitrat de sosa.—Superfosfats minerals y d' os.—Fosfats precipitats.—Escorias Thomas.—Sals potàssicas.—Sulfat de ferro, etc.

Lo poder fertilisant dels productes que vend la casa previament analisats en nostre laboratori químich, es garantisat baix factura.

Productes insecticidas (ab patent).

Lysol.—El més poderós antisséptich aplicable al bestiar y à la agricultura.

Creosina.—Pera destruir la serpeta y demés *cochinillas*.

Carburat.—Pera la destrucció dels pugós.

Sofre, sulfat de coure, etc., etc.

Cotisém preus especials per importants partidas.

SIGLE AMPELOGRÀFICH.

VIVERS DE CEPS AMERICANS

los més antics del districte de SANT FELIU y de la comarca del PANADÉS.

ESTRUCH germans

GELIDA (BARCELONA).

Premiats ab MEDALLA D' OR EN LA FIRA-CONCURS AGRÍCOLA DE BARCELONA EN 1898.

ESCOLA PRÁCTICA D' EMPLEITADORS.

S' encarregan de la direcció de fincas, regoneixements de terras y direcció de plantacions. — **Preus económichs.**

Demanis la nota de preus de 1899-1900.

Medalla d' or. Barcelona 1898.

PROVEHIDOR DE DIPUTACIONS, SINDICATS Y CAMBRAS AGRÍCOLAS.

VINYAS AMERICANAS

DE

MARCIAL OMBRÁS (proprietari)

Ronda del Carril. — FIGUERAS (Gerona).

Barbats, estacas y empeltats.— Preus reduhits y autenticitat garantida.— Trenta hectáreas de planter.

FÁBRICA DE VIDRIERIA

ESPECIALITAT PERA ENVASOS DE VINS, LICORS,
ACIDS, AYGUAS MINERALS Y DEMÉS

DE

Joan Vilella y Comp.^a

Fàbrica á Sant Martí de Provensals (Poble Nou).

Despaig: carrer del Consulat, n.º 2 bis, pral., Barcelona.

Aquesta fàbrica s' ha montat pera provehir los envasos que necessitan las fàbricas de productos químichs, com son bombonas y altres grans envasos pera aquesta industria; pera provehir als exportadors y agricultors que se dedican als envasos de vins en botellas-tipos jerezanas, bordelesas, burgonyesas, champagnes, sidras, etc.; pe'ls fabricants de licors, com son vermouths, cognacs, etc.; pe'ls fabricants de begudas, gaseosas y cervesas y per los propietaris de manantials pera las sevas aayguas medicinais.

LA CASA ENVÍA DIBUIXOS Y PREUS A LAS PERSONAS QUE HO SOLICITIN.

Fabricació especial de garrafons.

VALLS GERMANES ENGINYERS CONSTRUCTORS

TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIO, FUNDATS EN 1854.

Carrer de Campo Sagrado, 19 (ensanche Ronda de Sant Pau).—BARCELONA.

Director-Gerent: **D. AGUSTÍ VALLS BERGES**, enginyer.

Premiats ab 25 medalles d'or y plata, 3 grans diplomas d'honor y 2 de progrés per sas especialitats.

Maquinaria é instalacions complertes, segons los últims adelants, para Fàbricas y molins d'oli, pera petitas y grans cullitas, prempas hidràulicas, d'engranatges, de molineta ó palanques, etc., etc.—Fàbricas de fideus y pastas pera sopa, mordudes per caballeria y per motor.—Fàbricas de xocolates, en petita y gran escala, mordudes á bras, per caballeria y per motor.—Fàbricas de farines y sos anexos de molineira.—Prempses pera vins, boinhas pera trasegar, etc., etc.—Máquinas de vapor, motor á gas, turbinas, torns, bogis, etc., etc.—Especialitat en **prempses hidràuliques** y de totas classes pera totes las aplicacions, ab models de sos sistemes privilegiats.—La casa ha verificat y segueix montant continuament instalacions en tot Espanya, Amèrica y extranger. Numerosas referencias.

Direcció per telégramas: **VALLS**.—Camp Sagrado.—BARCELONA. Teléfono 595.

AMADEO CROS.

PRIMPCESA, 21.—BARCELONA.

Fàbrica en Badalona de
PRODUCTES QUÍMICOS
pera la industria y agricultura.

MATERIAS PER ADOBS.

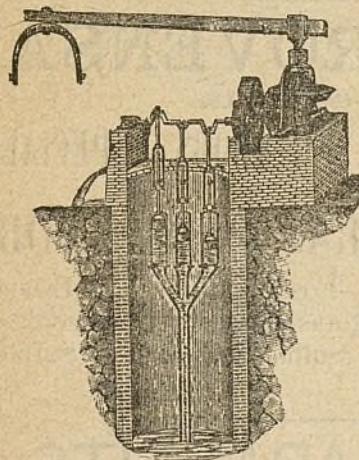
Sulfat amoniach, superfosfats, sals potàssicas, nitrat de sosa, sulfats de ferro y de coure, etc., etc.

Dipòsits en Albacete, Alicant, Gandia, Granada, Málaga, Motril, Pasajes, Sueca, València, Zaragoza. Pera notícias dirigirse á Joan Martínez Benítez, Albacete.—Joseph Carbonell Vilaplana, Alcoy.—Fill de Valeria García, Alicant.—Ramon González, Almería.—Joan Sugrañes, Amposta.—Joseph Toro Castro, Antequera.—Agustí Torres, Castelló.—Joseph Rivas Moreno, Ciutat-Real.—Manel Lázaro (Cabezas, 12) Córdoba.—Gregori Carratalá, Gandia.—Félix Valdés y C.º, Gijón.—Joan Vilches Atienza, Granada.—Andreu Pons, Logronyo.—Marián Matesanz (Plaça Matute, 5) Madrid.—Guerrero y C.º, Málaga.—Fills de Pere Masfàs, Mérida.—Vicents González, Motril.—Joseph Vidal (Montpalau per Sant Guim), Lleyda.—Joseph M.º Giner, Murcia.—R. Monreal Nogués, Pasajes.—Joseph Samaranch, Sabadell.—Esteve de Carrillo y Viteri, Santander.—Joseph González Espejo, Sevilla.—Joseph M.º Serrano Ferrando, Sueca.—Anton Gilabert, Tortosa.—Marián Izquierdo, València.—Maximino González, Valls.—Manel Lavall, Zaragoza.

— NOVAS MÁQUINAS —
PERA MOLDRE OLIVAS
ab patent d' invenció per 20 anys,
DE
Marcelino Salvatella
CONSTRUCTOR. ★ TORTOSA.

Despinyoladoras y trinxadoras d' olivas, cinias, bójits, trepitjadoras de rahims, prempsas y altres máquinas agrícolas premiadas en varias exposicions.

BOMBAS
SIMPPLICADAS

PREMIADAS AB MEDALLA DE PRIMERA CLASSE
EN LA FIRA-CONGURS AGRÍCOLA DE BARCELONA.

Vegis lo número 160 de *La Página*, ahont s'hi trobarán esplicacions detalladas d' aquest sistema de bombas que á una fondaria de 4 metres á 30, treulen de 500 á 90 litros de aigua per minut y colocadas ab tots sos accessoris no més valen de 625 pessetas á 975 respectivament; passant d' un 10 %, més que qualsevol artefacte dels coneguts fins avuy per elevar aigua. — Dirigirse als constructors, **Srs. Moratones y Comp.^a**, Llinás del Vallés, ó al Director de L' ART DEL PAGÉS.

AVÍS ALS SUSCRIPTORES.

Preguem als abonats de L' ART DEL PAGÉS, que estiguin atrassats del pago d' anyadas de suscripció, se serveixin posar-se al corrent, la qual pot ferse efectiva per llibransa del Giro mútuo ó en sellos de correu de 15 céntims; donchs d' altra manera 'ns obligarián á suspendre l' envío del periódich.

GUANOS, DROGAS Y SOFRES.

ADOBS PERA LAS TERRAS

premiats en quinze exposicions nacionals y extrangeras.

GUANO AMONIACH FIXO.

ADOB COMPLERT APPLICABLE A TOTS LOS CULTIUS.

ADOBS ESPECIALS PERA LAS VINYAS, LLEGUMS Y HORTALISSAS.

GUANO PROVENSAL

pera cereals.

ADOBS PERA PATATAS. * **ADOBS ESPECIALS.**

MATERIAS PRIMERAS PERA ADOBS.

Nitrats de sosa y de potassa. — Fosfats minerals. — Escorias Thomas. — Superfosfats de totas classes. — Cloruro de potassa. — Sulfat amónich. — Sulfat de ferro. — Sulfat de potassa.

SOFRES GARANTITS.

POLVO CATALÁ contra maluras criptogámicas

Fábrica á Sant Martí de Provensals.

Despaig: **J. ALESÀN.** - **Freixuras, 23,**
BARCELONA.

IMPRENTA BARCELONESA, carrer de las Tapias, número 4, Barcelona.